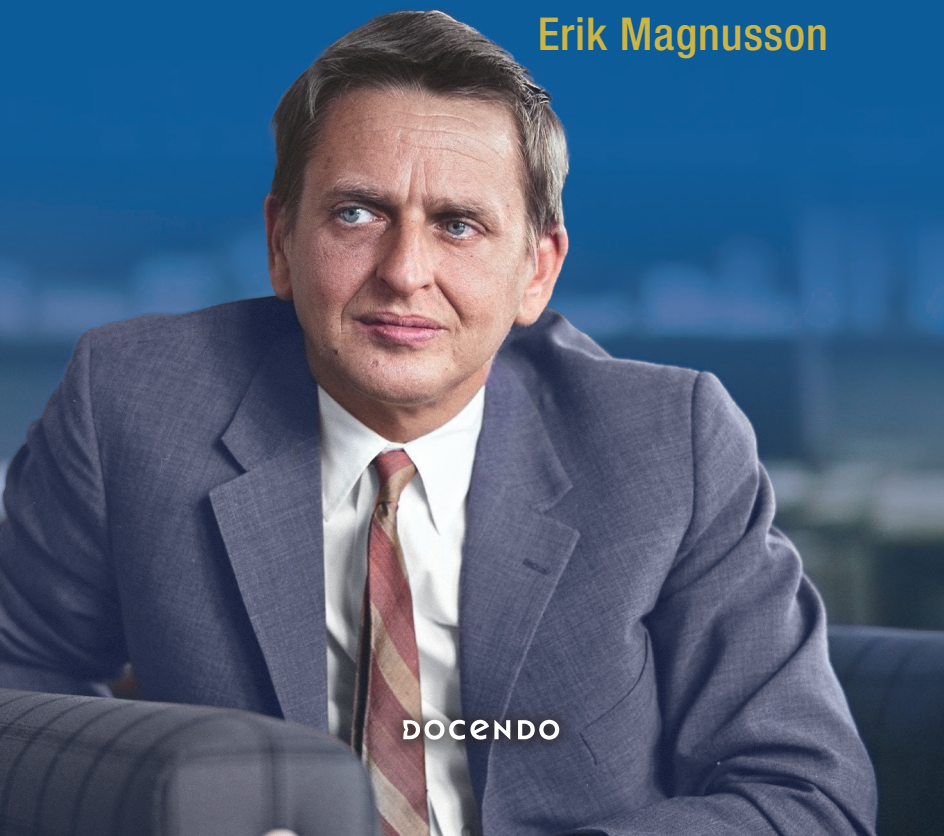

— KIEHTOVA —
MAAILMANHISTORIA

OLOF PALMEN MURHA

10 TUTKINTALINJAA

Erik Magnusson

DOCENDO

OLOF PALMEN MURHA

— KIEHTOVA —
MAAILMANHISTORIA

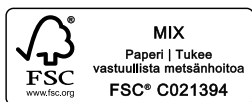
OLOF PALMEN MURHA

10 TUTKINTALINJAA

Erik Magnusson

Suomennos Kirsi Kokkonen

DOCENDO

Ensimmäinen painos

Ruotsinkielinen alkuperäisteos: Erik Magnusson: *Palmemordet. De tio spåren.*

© 2026 Erik Magnusson

First published by Historiska Media, Sweden 2026

Suomenkielinen laitos:

©Kirsi Kokkonen ja Docendo, 2026

Docendo on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä

Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki

www.docendo.fi

Suomennos: Kirsi Kokkonen

Kannen kuvat: Alamy

Kansi: Justine Florio /Taittopalvelu Yliveto Oy

Taitto: Tilla Larkiala/ Taittopalvelu Yliveto Oy

ISBN 978-952-850-735-2

Painettu EU:ssa

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut:

tuotevastuu@docendo.fi

SISÄLLYSLUETTELO

Alkusanat	7
33-vuotias	27
Christer Pettersson	43
Kurditeoria	58
Palestiina-teoria	77
Israel-teoria	93
Irak-teoria	106
Poliisiteoria	124
Etelä-Afrikka-teoria	138
Skandia-mies	156
Christer Andersson	175
Loppusanat	192
Kirjallisuutta	195

ALKUSANAT

Pääministeri Olof Palme ammuttiin kuoliaaksi 28. helmikuuta 1986 keskellä katuja Tukholman keskustassa. Yksin toiminut mies ampui suurikaliiperisella revolverilla kaksi laukausta Olof ja Lisbeth Palmea kohti pariskunnan kävellessä myöhäisen elokuvanäytöksen jälkeen Sveavägeniä pitkin kohti kotia.

Ensimmäisen poliisipartion tullessa rikospaikalle kolme minuuttia teon jälkeen tekijää ei enää näkynyt. Hän oli heti murhan jälkeen paennut Tunnelgatania pitkin kohti Brunkebergsåsenia.

Ainoat murhaajan jälkeensä jättämät johtolangat olivat kaksi revolverin luotia. Lisbeth Palmea hipaissut luoti löydettiin 1. maaliskuuta 1986. Tätä seuraavana päivänä löytyi Olof Palmen tappanut luoti.

Todistajanlausunnot tapahtumista olivat ristiriitaiset ja murhaajan tuntomerkit hämärät. Hänen ulkonäköään, vaatetustaan ja kävelytyyliään kuvailtiin monin erilaisin tavoin. Muun muassa siitä syystä murha on vielä 40 vuotta myöhemmin edelleen selvittämättä.

Murha aiheutti kansallisen trauman. Murhatutkinta synnytti monin tavoin oikeudellisen ja poliittisen kriisin. Ruotsissa ei ollut murhattu hallitsevaa valtiomiestä sitten 1792 tapahtuneen kuningas Kustaa III:n murhan. Jo murhayönä hallitukselle annettiin pitkä selvitys siitä, mitkä ulkomaiset turvallisuuspalvelut ja terroristiryhmät olisivat voineet hyötyä Olof Palmen murhasta.

Samalla pohdittiin kovasti myös sitä mahdollisuutta, että Palmen olisi murhannut joku satunnainen ohikulkija, joka oli huomannut pääministerin liikkuvan keskustassa ilman henkivartijoita. Kysymys kuului, oliko Palme joutunut salaliiton vai yksittäisen mielipuolen uhriksi.

Jo muutamassa päivässä tutkinnanjohto muotoili 100 mahdollista motiivia, jotka liittyivät Palmen kansainvälisiin tehtäviin, hänen toimintaansa Ruotsissa ja Palmen pariskunnan yksityiselämään. Tutkinnanjohtaja Hans Holmér etsi vastauksia kartoittamalla kaikki tapahtumat Gamla stanissa ja sen ympäristössä, Grand-elokuvateatterissa ja sen ympäristössä, Sveavägenin varrella sekä murhapaikalla ja sen ympäristössä. Holmér laati analyyseja kaikista pääministeriin kohdistuneista uhista, teki selvityksen Palmen pariskunnan yksityisestä ja julkisesta elämästä sekä kartoitti Olof Palmen viimeisen päivän – ja erityisesti sen viimeiset tunnit. Palmen elämässä oli yleisesti monia tilanteita, jotka loivat tilaisuuksia hyökkäykselle, mutta mitään erityisen hälyttävää uhkaa ei ollut.

Palmen pariskunnan yksityiselämä osoittautui vaikeaksi tutkittavaksi. Kaksi Palmen elämän loppuvaiheen tapahtumaa pistivät silmään: Ensinnäkin epäilty tiedusteluoperaatio Lisbeth Palmen työpaikalle. Toiseksi kritiikki siitä, että Palmen Joakim-poika olisi saanut stipendin Harvardin yliopistoon, koska hänen isänsä oli luennoinut tuossa arvostetussa opinahjossa. Pariskunta oli aina suojellut yksityisyyttään. Tutkijat eivät koskaan onnistuneet löytämään Olof Palmen yksityistä päiväkirjaa. Lisbeth Palme vastasi vain murhaa koskeviin kysymyksiin.

Tämän vuoksi yksityiselämää kartoitettiin ystävien ja kollegoiden avulla. Heitä olivat muiden muassa Harry Schein, Hans Dahlgren, Anders Ferm, Ulf Dahlsten, Ingvar Carlsson ja Ebbe Carlsson. Myös brittiläistä professoria Emma Rothschildia kuulusteltiin Palmen henkilökohtaisista suhteista. Rothschildilla oli pieni asunto lähellä Palmen pariskunnan kotia Gamla stanissa. Hän vastasi seikkaperäisesti kysymyksiin Palmen välittäjäroolista Iranin ja Irakin välisessä sodassa sekä ajastaan Palmen ystävänä ja työtoverina Palme-komissiossa. Hän oli monta kertaa kuukaudessa keskustellut Palmen kanssa Ruotsissa ja ulkomailla sekä töistä että henkilökohtaisista asioista. Rothschild uskoi tunteneensa Olof Palmen niin hyvin, että olisi huomannut, jos tämä olisi ”ollut levoton tai tuntenut olonsa uhatuksi”.

”Hän ei koskaan pelännyt mitään”, sanoi Rothschild, jolle rikostutkijat Gunnar Hierner ja Lars Thonander esittivät kuulustelun lopuksi kaksi kiusallista kysymystä.

”Oletko sinä tehnyt töitä CIA:lle?” poliisit kysyivät.

”En”, Emma Rothschild vastasi.

”Onko sinulla ollut tavallista intiimimpi suhde Olof Palmen kanssa? Olitko hänen rakastajattarensa?” poliisit kysyivät.

”Viittaan siihen, mitä sanoin tämän keskustelun alussa. En kommentoi henkilökohtaisempia asioita”, Emma Rothschild sanoi. ”Ne eivät liity tutkintaan millään lailla.”

Olof Palmen viimeinen päivä kartoitettiin kuulustelemalla suurta joukkoa Palmen ystäviä ja työtovereita, muiden muassa pääministerin sihteerää Anne-Marie Wilsonia.

28. helmikuuta 1986 oli lähes kaikin tavoin hyvä päivä Olof Palmelle. Päivä alkoi kahdeksan aikoihin kahdella puhelulla. Toinen meni Palmen ystävälle Harry Scheinille, jolta pääministeri tiedusteli, voisiko tämä pelata tennistä tuntia myöhemmin. Toinen, valtiosihteeri Jan O. Karlssonille soitettu puhelu koski perhepolitiikkaa. Keskiviikkona eduskunnassa oli käsitelty uusköyhyyttä, ja Palme esitti siihen liittyen vaikean kysymyksen. Hän mietti, voitaisiinko saada aikaan ”laaja ratkaisu”, jossa kaikkein pienipalkkaisimpien verotusta laskettaisiin.

Tämän jälkeen oli vuorossa tunti tennistä Scheinin kanssa. Schein kuului omien sanojensa mukaan ”eläkeläisryhmään”, jonka jäseniltä Olof Palme luotti saavansa suoria vastauksia vaikeisiin kysymyksiin. Kaksikon peliä häiritsi eräs pariskunta, joka käveli ajattele-matta heidän kenttensä poikki mennessään pelaamaan sulkapalloa. Palme ja Schein eivät antaneet sen häiritä. He nauroivat hullunkuriselle pariskunnalle iloisesti.

Palme voitti pelin ja meni tyytyväisenä Kuninkaallisen tennishallin suosittuun saunaan. Siellä hän päätyi juttu-sille kirjailija Per Gunnar Evanderin kanssa. Olof Palme oli loistavalla tuulella ja kertoi pienen tarinan lapsen-lapsestaan. Sen jälkeen keskustelu siirtyi runsaat puoli vuotta aiemmin olleisiin Tage Erlanderin hautajaisiin.

”Sinun puheesi oli hyvin kirjoitettu”, Evander kehui. ”Frödingin runo sopi siihen hyvin.”

Palme kiitti kohteliaisuudesta ja kertoi, että oli itse asiassa kirjoittanut puheen itse. Hän puhui runollisesti hautajaisista ja Ruotsin halki tekemästään, kauniista matkasta niihin. Kun Olof Palme oli käynyt pikaisesti suihkussa, henkivartijat ajoivat hänet Rosenbadiin, jossa hänen työtilansa sijaitsivat. John-Erik Hahne ja Björn Söderberg hymyilivät salaa, kun Palme halusi poi-keta Sveavägenin ja Kungsgatanin kulmassa sijaitsevan Ströms-vaateliikkeen miestenosastolla.

”Palautan yhden puvun, joka ei Lisbethin mielestä sovi minulle”, hän sanoi hymyillen.

Silloin henkivartijoille selvisi, että Olof Palme oli taas kerran livahtanut kaupungille omin päin – ilman turvamiehiä – kun oli torstai-iltapäivänä lähtenyt etsimään pukua PUB-tavaratalosta ja Strömsiltä, kymmenen minuutin kävelymatkan päästä Rosenbadista.

Lyhyt kaupunkikierros poikkasi pääministerin tiukoista turvallisuusrutiineista, mistä Olof Palme nautti täysin rinnoin. Hän halusi kaikkien muiden tukholmalaisten tavoin liikkua omassa kaupungissaan vapaasti eikä pelkästään sen ”kultaisen kolmion” sisällä, joka muodostui Rosenbadista, eduskuntatalosta ja Västerlånggatanilla sijaitsevasta asunnosta, jonka ylipoliisipäällikkö Holger Romander oli nimennyt Palmen rauhoitetuksi vyöhykkeeksi.

Rosenbadiin päästyä Hahne kysyi, oliko Palmella jotakin ohjelmaa illaksi tai viikonlopuksi.

”Ei mitään erityistä. Ilmoitan, jos jotain tulee”, Olof Palme vastasi heidän erotessaan viimeisen kerran.

Tämän jälkeen pääministerillä oli palaveri puolue-toimiston, työväenliikkeen kansainvälisen keskuksen, Irakin suurlähetystön ja *Statsanställd*-lehden kanssa. Kaikkein mukavin tapahtuma oli Palmen keskustelu Norjan suurlähettiläs Oscar Værnøen kanssa. He jonottivat kahvia ja sämpylää henkilökunnan kahvihuoneessa. Tämän jälkeen he menivät Palmen virkahuoneeseen keskustelemaan siitä, kenestä voisi tulla YK:n seuraava pakolaiskomissaari. Værnøen mukaan Palme oli loistavalla tuulella.

Palmen kaikkein viimeiseksi tapaamiseksi jäi kohtaaminen valtiosihteeri Ulf Dahlstenin kanssa. Tämä oli seuraavana aamuna lentämässä USA:han valmistelemaan valtiovierailua presidentti Ronald Reaganin luo. Olof Palmelle oli luvattu tällainen vierailu, ehkä jo pian hänen huhtikuun alkuun suunnitellun Moskovan-matkansa jälkeen. Vierailu poistaisi vihdoinkin *persona non grata* -statuksen, joka Palmella oli ollut USA:ssa siitä asti, kun hän tasan kahdeksantoista vuotta aiemmin oli osoittanut mieltään Vietnamin sotaa vastaan Tukholman keskustassa.

Juuri ennen kotiin lähtöä Olof Palme soitti kouluministeri Bengt Göranssonille ja finanssiministeri Kjell-Olof Feldtille. Göranssonin mukaan kaikki oli hyvin. Palme oli optimistinen. Feldtin kanssa Palme tarkasteli viimeisimpiä mielipidetutkimuksen tuloksia.

Vain muutamaa minuuttia myöhemmin Olof Palme oli taas kotona. Lisbeth oli aiemmin päivällä puhunut elokuvista Mårten-pojan tyttöystävän Ingrid Kleringin kanssa. Puhelu oli kuitenkin keskeytynyt ennen kuin he olivat tehneet mitään yhteistä suunnitelmaa, koska Ingridin ovikello oli soinnut. Nyt Olof Palme soitti Mårtenille ja kertoi, että aikoi Lisbethin kanssa mennä katsomaan elokuvan *Elämäni koirana*. Mårten kertoi, että hänellä ja Ingridillä oli kaksi lippua *Mozartin veljekset* -elokuvan myöhäisnäytökseen.

”Me olemme harkinneet myös sitä”, Olof Palme sanoi.

”He eivät varmaan halua meitä mukaan”, Lisbeth huomautti hienovaraisesti taustalta.

”Katsotaan, tulemmeko mekin siihen. Nähdään siinä tapauksessa Grandin ulkopuolella kymmentä vaille yhdeksän.” Olof Palme lopetti puhelun.

Kun päivällinen oli syöty, Palme puhui puhelimesta puoluesihteerin Bo Toressonin kanssa mielipidetutkimuksesta. Sitten hän soitti entiselle sosiaaliministeri Sven Asplingille. Hän kysyi, miten oli sen rintakivun laita, joka oli edellisviikolla saanut Asplingin jäämään pois Suurkirkossa järjestetystä Alva Myrdalin muistotilaisuudesta. Aspling oli puheliaalla tuulella ja rupatteli puoluepolitiikasta, pörssin laskusta sekä Palmen ja Asplingin pariskuntien suunnitellusta pääsiäisviikosta Idressä. Kymmenen minuutin kuluttua pääministeri muuttui levottomaksi.

”Juu, Sven... Nyt minulla ei enää ole aikaa”, Olof Palme sanoi. ”Meillä on Lisbethin kanssa jo ulko-vaatteet päällä. Me menemme elokuviin...”

Kello 20.38 Palmen pariskunta sulki ulko-oven. Koska oli yleinen palkkapäivä, Gamla stanin kujat vilisivät väkeä. Västerlånggatanilla pariskunta kohtasi näyttelijä Jörgen Lantzin, joka huomasi Olof Palmen olevan tavalliseen tapaan kaupungilla ilman turvamiehiä.

”Miten hienoa tämä onkaan”, Lantz mietti. ”Me asumme maassa, jossa pääministeri voi kävellä yksin keskustan poikki ilman vartijoita.”

Palmen pariskunta käveli Yxsmedsgrändin kautta Gamla stanin metroasemalle ostaakseen lipun vihreän linjan metrojunaan kohti Vällingbytä. Lievästi humaltunut, noin 25-vuotias mies käveli heidän ohitse.

”Terve, Palme!” mies sanoi. ”Kuljetko sinä junalla?”

”Kiitos, hyvin menee!” Palme sanoi iloisesti.

Täpötäysi metrojuna lähti kello 20.43, pysähtyi T-Centralenissa ja Hötorgetilla sekä saapui Rådmansgatanin asemalle kello 20.47. Lippuhallissa Lisbeth Palme lähti ensin väärään suuntaan, ja useampi muu matkustaja huomasi, kuinka hänen miehensä oikaisi hänen sanojaan.

”Tästä pitää mennä vasemmalle”, Lisbeth sanoi.

”Ei, meidän pitää mennä oikealle”, Olof sanoi nauraen ja näytti tietä koko oikealla käsivarrellaan.

Olof Palme tunsu reitin Grand-elokuvateatteriin erittäin hyvin. Elokuvateatteria vastapäätä Sveavägen 68:ssa sijaitsee nimittäin sosiaalidemokraattien puolue-toimisto, jossa puoluesihteerin, toimitsijien ja media-tutkijain työskentelevät, ja Palmella oli usein ollut asiaa kyseiseen toimitilaan.

Palmen pariskunta käveli Sveavägeniä pohjoiseen ja ohitti Adolf Fredrikin hautausmaan, minne entinen pääministeri Hjalmar Branting ja hänen vaimonsa Anna on haudattu. ”Työväen johtaja, rauhantaistelija, valtiomies”, lukee hautakivessä. Juuri kyseisestä kohdasta Tage Erlanderin hautajaissaattue arkkuneen oli

lähtenyt liikkeelle vain kahdeksaa kuukautta aiemmin. Pian he ohittivat myös ABF-huset-koulutuskeskuksen, jossa Olof Palme oli joulukuussa 1984 pitänyt puheen rauhan ja vapauden puolesta yli 400 sosiaalidemokraa-tille.

Kun Palmen pariskunta pääsi Grand-elokuvateatte-riin kello 21, Mårten Palme odotti rakennuksen ulko-puolella ja Ingrid Klering sisällä lämpiössä. Olof Palme meni lippujonoon, kun taas Ingrid ja Lisbeth menivät ulos Mårtenin luo. Mårtenilla oli lämmin, koska hän oli juossut koko matkan Östermalmstorgilta.

Samalla hetkellä Olof Palme kohtasi vanhan ystävän, joka kysyi, mitä hän teki kaupungilla.

”Me menemme elokuviin”, Palme sanoi, ”siis mikäli lippuja on jäljellä”.

Elokuvateatterin lämpiö vilisi väkeä. Yhteensä yli 300 kävijää oli menossa teatterin neljään saliin tai lähdössä niistä. Olof Palme seiso i samassa lippujonossa kuin ne, jotka olivat menossa saliin Grand 2 katsomaan elokuvaa *Tule ja katso*, saliin Grand 3 katsomaan elokuvaa *Ama-deus* ja saliin Grand 4 katsomaan elokuvaa *Ran*.

Jonossa Olof Palme rupatteli suurlähettiläs Curt Lidgardin ja tämän vaimon Brittin kanssa. Olof ja Curt olivat samanikäisiä. Molemmat olivat siirtyneet ministeriömaailmaan 1950-luvun alkupuolella. Curt Lidgard osti liput Grand 4 -salin kello 21:n näytökseen. Olof Palme osti kaksi lippua salin Grand 1 kello 21.15:n

näytökseen. Hän sai onneksen kaksi varattua lippua, joita ei ollut haettu ajoissa. Ne oikeuttivat paikkoihin 148 ja 149 penkkirivillä 8, jossa oli tavallista enemmän jalkatilaa.

Kun Olof Palme meni kadulle, Märten ja Ingrid puhuivat vanhan opiskelutoverin kanssa. Olof Palme vilkaisi elokuvajulisteita. Lisbeth Palme meni lämpiöön ostamaan suklaata – yhden levyn Olofille ja toisen Märtenille ja Ingridille. Elokuvasalin ovet avattiin kello 21.10. Näytös oli lähes loppuunmyyty: siihen oli myyty yli 200 lippua. Märten ja Ingrid istuivat penkkirivillä 12. Penkkirivillä 9, aivan Palmen pariskunnan takana, istui virkamiesten keskusjärjestö TCO:n puheenjohtaja Björn Rosengren vaimonsa Agnetan kanssa. Puolimakaavassa asennossa istuva, suklaata syövä pääministeri huomasi heidät heidän riisuessaan päällysvaatteita.

”Hei Björn!” Olof Palme sanoi.

”Hei Olof, tekö täällä?” Rosengren vastasi. Tämän jälkeen kaikki nelikosta kättelivät toisiaan.

”Kuule Björn, puhuin Kjell-Olofin kanssa”, Palme kertoi. ”Hän ottaa sinuun yhteyttä Kööpenhaminan jälkeen [käytyään siellä Pohjoismaiden neuvoston kokouksessa], niin meidän ei tarvitse haukkua toisiamme tiedotusvälineissä.”

”Se on hyvä”, Rosengren vastasi.

”Älkää puhuko töistä nyt!” Lisbeth Palme toppuutteli. ”Elokuva alkaa!”

Ennen kuin koneenkäyttäjät pani mainosfilmit pyörimään kello 21.15, kassanhoitaja neuvoi häntä: ”Tee nyt mahdollisimman hyvää työtä – Palme on salissa!”

Kun lamput oli sammutettu, eräs nuori mies laukaisi kameran salamavalon ottaessaan kuvan morsiamestaan. Valkokankaalla alkoi hassu oopperanäytös.

Kun elokuva päättyi kello 23.04, kuului hajanaisia suosionosoituksia. Monet jäivät istumaan välttääkseen pahimman tungoksen. Myös Palmen pariskunta nautti loppumusiikista ja lopputeksteistä. Lähtiessään viimeisinä ulos salista Palme ja Rosengren rupattelivat taas.

”Meidän pitää tavata pian”, Palme sanoi.

”Todellakin”, Rosengren nyökkäsi.

Tämän jälkeen Olof Palme meni erään miehen luo ja tervehti tätä, mutta pyysi nauraen anteeksi.

”Oi, minä erehdyin henkilöstä!” Palme sanoi.

Samalla hetkellä varhaisteini-ikäinen tyttö meni Palmen pariskunnan luo.

”Lisää rahaa kulttuurille!” hän sanoi ja vaihtoi muuttaman sanan pääministerin kanssa.

”Olen periaatteessa samaa mieltä sinun kanssasi”, Olof Palme sanoi välttelevästi. ”Mutta minä en voi päättää sitä itse.”

Björn Rosengren oli iloisella päällä mennessään autolleen.

”Eikö Ruotsi olekin upea paikka?” hän sanoi. ”Ajatella, että pääministeri käy elokuvissa aivan kuten kuka tahansa mattimeikäläinen.”

”Ehkä meidän olisi pitänyt tarjota heille kyyti kotiin”, vaimo Agneta mietti sytyttäessään savukkeen.

”Ei missään nimessä”, Björn Rosengren vastasi. ”Pääministeriltä ei mennä kysymään, haluaako hän tulla kuplavalokkarin kyytiin.”

Palmen pariskunta jäi Grandin ulkopuolelle vielä kymmeneksi-kahdeksitoista minuutiksi juttelemaan elokuvasta Mårten Palmen ja Ingrid Kleringin kanssa. Olof ja Mårten olisivat halunneet jatkaa keskustelua teekupillisen ääressä Västerlånggatanilla. Ingrid sanoi olevansa väsynyt rankan työviikon jälkeen ja halusi mieluummin mennä kotiin. Kun myös Lisbeth sanoi olevansa väsynyt, asia oli loppuun käsitelty.

Mutta miten Olof ja Lisbeth menisivät kotiin? Tak-silla vai metrolla? Mårten ehdotti taksia, mutta Olof Palme päätyi puoli tuntia kestäväan kävelyyn saadakseen hieman liikuntaa. Hänhän oli istunut paikallaan lähes koko päivän.

Ennen kuin pariskunnat lähtivät eri suuntiin, Olof Palme halusi tarkistaa erään asiatiedon näyttelijätär Agneta Ekmannerista, mutta hän ei pystynyt lukemaan tekstiä, koska ABF-husetissa olevan kirjakaupan valot sammuiivat. Tämän vuoksi he toivottivat toisilleen hyvät yöt ja lähtivät omiin koteihinsa.

Ilma oli kirkas ja kevyt hengittää. Pakkasasteita oli kuusi. Sää oli siis ihanteellinen rauhalliseen kävelyyn kohti Gamla stania. Kun Palmen pariskunta tuli Adolf

Fredriks kyrkogatalle, he oikaisivat Sveavägenin poikki. Se oli hetken päähänpisto. Boutique Sarin näyteikkunan intialaiset mekot houkuttelivat Lisbethiä. Pariskunta jatkoi matkaa Palmen sukuun vahvasti kytkeytyvän Skandia-talon vieritse. Tässä uljaassa funkkispalatsissa – jota aikoinaan oli kutsuttu Thule-taloksi – oli jo vuodesta 1942 riippunut öljymaalaus Sven Palmesta. Olof Palmen isänsä oli ollut vakuutusyhtiö Thulen hallituksen puheenjohtaja aina kuolemaansa asti.

Vain muutamaa sekuntia myöhemmin, tarkalleen ottaen kolmekymmentä sekuntia yli kello 23.21:n, Tunnelgatanin risteyksessä kaikui kaksi laukausta. Ensimmäinen niistä lopetti Olof Palmen elämän ja käynnisti ikuisuuden kestäneen murhatutkinnan.

Yksitoista minuuttia myöhemmin selvisi, että tutkinnassa oli kyse pääministerin murhasta. Tämä tapahtui, kun ensimmäinen poliisipartio pyysi järkyttynyttä Lisbeth Palmea kertomaan murhauhrin henkilöllisyyden.

”Oletko sinä järjiltäsi?” rouva Palme sanoi komisario Gösta Söderströmille. ”Etkö sinä näe, kuka minä olen? Olen Lisbeth Palme, ja tuossa makaa minun mieheni Olof.”

Murhatutkintaan tulisi liittymään vain harvoja epäiltyjä, mutta kymmeniä tuhansia ajatuksia siitä, kuka pääministerin olisi voinut murhata. Heti ensimmäisenä päivänä tutkinnanjohtaja Hans Holmér pyysi

Ruotsin pääministeri Olof Palme ammuttiin keskellä Tukholman vilkkainta katuruuhkua 28. helmikuuta 1986. Neljäkymmentä vuotta myöhemmin kysymykset ovat yhä samat: Kuka laukaukset ampui? Oliko taustalla yksinäinen tekijä vai kansainvälinen salaliitto?

Elämä Pohjoismaissa muuttui, kun Olof Palme murhattiin. Lintukodon luottavainen tunnelma oli poissa. Ruotsin pääministerin murha herätti suurta kohua kaikkialla maailmassa.

Olof Palmen murhaajaa ei koskaan saatu selville, mutta mahdollisia syyllisiä ja spekulatioita oli sitäkin enemmän. Tässä kirjassa käydään läpi kymmenen eri teoriaa siitä, mitä murhapaikalla todella tapahtui. Miten murha olisi suunniteltu ja toteutettu, jos sen takana olisi ollut PKK tai Israel? Entä jos murhaaja oli Christer Pettersson tai ”Skandiamies”?

Kirja pohjautuu laajaan ja hyvin dokumentoituun faktamateriaaliin. Pohdittavana eivät ole ainoastaan motiivit vaan myös mahdolliset toteutustavat. Kirja vie lukijansa myös murhapaikalle, Palmen viimeiseen työpäivään, viimeiseen elokuvaan ja viimeiseen kävelyyn Sveagatanilla.

ISBN 978-952-850-735-2

9 789528 507352

DOCENDO

Kansi: Justine Florio /
Taittopalvelu Yliveto Oy
www.docendo.fi

MIX
Paperi | Tukee
vastuullista metsänhoitoa
FSC® C021394

91